

M O W A

J A Ś N I E W I E L M O Ź N E G O
W I N C E N T E G O K O R W I N A H R A B I
K R A S I N S K I E G O

M A R S Z A Ł K A S E Y M U K R Ó L E S T W A P O L S K I E G O

M I A N A
W I Z B I E P O S E L S K I É Y

P R Z Y

W N I E S I E N I U P R O I E K T U K O D E X U K A R N E G O

D N I A 1 8 K W I E T N I A 1 8 1 8 .

W W A R S Z A W I E .

br. 35202

WZ-424/2021

M O W A.

PRZEŚWIETNA IZBA POSELSKA!

Kodex Karny, Którego redakcyja lub mniéy doskonałe wysłowanie, częstokroć może zniszczyć spokoyność Współ-obywateli; a którego udziałem iest ustalić pewnoś, mienie, cześć i własność, dzisiay będzie wam współobywatele przedstawiony.

Dawne nasze wolności, dawne prawa, runęły z gmachem istnienia kraiowego. Dwory rozbiorcze zniszczyły, co Naród znający ducha mieszkańców, iego potrzeby, zdziałał zasilony doświadczeniem tyłowiecznym. Świetniały te prawa pamiętną wielkością Kazimierza, Olbrachta, Alexandra I. i Zygmuntów. Naypóźniejsze potomki szczenne pod ich panowaniem błogosławiły rękę, co ie zdziałała i ostatnich pokoleń niemi szczęście zapewniła.

Prawa na cudzém wylęgłe ziemi, obcym narodom nadane, naszego kraiu stały się udziałem. Dzisiay gdy nazad zorza istnienia naszego i wolności nam zaiśniała, Projekt Kodexu karnego przez Wasze Kommissye już roztrząsniéty, Rada Stanu poda; nietylko on ma na celu zabezpieczyć konstytucyjne prawa, ale razem nam nadać narodowe, lub przyswoione do naszego bytu.

Rozdarta niegdyś Ojczyzna oyców naszych, w małym obrębie dzisiay powstająca, żąda byście zniszczyli zarodek tych nadai, które nie są naszemi prawami.

o

Dla czegoż dziś obywatel Polski ma się sądzić różnym prawem? Dla czegoż mieszkanię Podlasia, Mazowsza ma być sądzony w imię dawnych Margrabiów Magdeburgskich, a mieszkanię Krakowa i Lublina, ma być poddany prawom domu Habsburgskiego? Dla czegoż temu sędziemu co przysięga w imię praw Narodu, wolno będzie wybierać w tysiącach Pandektów, Kapitułarzów, Kodexów różno-kraiowych podług własnej woli i karać podług upodobania?

W krajach despotycznych, wola monarchów jest prawem, w krajach konstytucyjnych jest wola Narodu i Monarchy razem.

W krajach konstytucyjnych prawo powinno być czyste i światłe, żadnej woli Sędziemu niezostawiające, gdyż on nią, nie prawem rządzić się będzie, a tym sposobem wszechwładnym się stanie.

Czas już nas nauczył. Doświadczenie zostawiło głębokie rany w istnieniu naszym politycznym, korzystajmy z tego momentu w którym możemy zapewnić naszą spokoynosc i odpowiedzialność władz wyższych.

Równi przed prawem, przyjmijmy to prawo, jeżeli zapewnią sprawiedliwość; odrzucmy jeżeli jest gorsze od dawnego. Pamiętajmy jednakowo, iż co postanowimy a od Tronu będzie potwierdzonym, zostanie niewzruszonym; dawne zaś prawa Administracyjnę nadane, mogą być Administracyjnę odmienione.

Biblioteka Gł. UPH Siedlce
nr inw.: BR - 35202

br.35202